

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “17 ” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української культури
Викладач (-і)	Борисевич Лілія Василівна
Контактний телефон викладача	0677973451
Е-mail викладача	lilyaborisevsch@gail.com
Формат дисципліни	нормативний курс
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри
2. Анотація до курсу	
<p>Історія української культури – дисципліна, яка формує ідентичність і національну самоповагу, адже історія культури концентрує у собі такі взаємопов’язані речі, як національна мова, традиції та історична пам’ять. Глибоке вивчення й осмислення своєрідності, самобутності розвитку української культури, об’єктивне бачення сучасних концепцій та різного роду наукових тлумачень щодо історико-культурних подій від ранніх часів до нині сприятимуть формуванню у студентів наукового світогляду, підвищенню загально - культурного рівня, вихованню у них високих морально-етичних якостей, розширенню загальнотеоретичних та специфічних знань на основі опанування національними та загальнолюдськими цінностями в галузі культури і мистецтва.</p> <p>Своєрідність культури та процесів її функціонування розкривається в її здатності бути особливою формою людського буття, а не слугувати тільки предметом споглядання та пізнання або бути благом чи сукупністю благ, здатних забезпечити комплекс культурних запитів та потреб людини і суспільства.</p> <p>Вводячи студента у світ української культури з її основними науковими проблемами і дискурсами, автор намагається представити головні історичні віхи, викладає процес становлення усіх напрямів розвитку культури, простежити процес формування культурних цінностей, поширення нових стилів мистецтва, констатовано зв’язок часів через збереження і розвиток культурних традицій у контексті сучасного культурологічного підходу до культури України як комплексної системи. Автор прагне розглядати історію української культури крізь призму трьох основних проблем: творення певного типу суспільства – умовно кажучи, певної цивілізації; системи спільних цінностей – матеріальних, духовних; та розвитку менталітету історичної людини тобто ідеології. Увагу приділено також з’ясуванню низки теоретичних питань щодо сутності культури, її структури, взаємозв’язку з економічними, політичними та іншими суспільними процесами, співвідношенню загальнолюдських та національних культурних цінностей, традиціям та новаціям у культурі тощо. Розглядаються й проблеми збереження національних культурних традицій в народному середовищі, що і зробило можливим українське культурне відродження і появу незалежної української держави у ХХ ст.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни «<i>Історія української культури</i>» вбачається у тому, щоб на основі засвоєння теоретичних знань та фактологічного матеріалу формувати в студентів комплекс знань, вмінь та навичок з української культури в її історичному становленні, поглиблене вивчення системи життєвих сенсів індивідів, соціальних прошарків, народу України, втілених у матеріальних і духовних цінностях певних історичних періодів.</p>	

4. Компетентності					
Інтегральна компетентність					
ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.					
Загальні компетентності					
ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.					
СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.					
5. Програмні результати навчання					
ПРН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.					
6. Організація навчання курсу					
<i>Обсяг курсу</i>					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			16		
семінарські заняття			14		
самостійна робота			60		
<i>Ознаки курсу</i>					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового		
II	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	1	Нормативний		
<i>Тематика курсу</i>					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Сучасні підходи до вивчення історії української культури.	Лекція	1. Калакура Я.С. Українська культура:	2	2	4 міс.
Культурні процеси на території України в давні часи.	Лекція	цивілізаційний вимір / Я. Калакура,	2	2	
Ознаки культури Середньовіччя. Княжа доба.	Лекція	О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ППіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с.	2	2	4 міс.
Українська культура XIV – XVII ст. і європейський культурний простір.	Лекція	2. Пальм Н. Д. Історія української культури	2	2	4 міс.
Українська культура	Лекція	навчальний	2	2	

в контексті доби бароко.		посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с.			
Самоутвердження української культури XIX ст.	Лекція	3. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тевікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с.	2	2	4 міс.
Українська культура XX ст. та її сучасні реалії XXI ст.	Сем. зан.	4. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: Підручник. 3-тє видання. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с.	2	2	4 міс.
Культура Київської Русі	Сем. зан.	5. Галіченко М. В., Поліщук І. Є. Історія української культури: Навчально-методичний посібник. Для студентів усіх напрямів підготовки університету. – Херсон, 2014. – 85 с.	2	2	4 міс.
Культура України XIV – першої половини XVII.	Сем. зан.		4	2	4 міс.
Доба ренесансу і бароко.	Сем. зан.		2	2	4 міс.
Розвиток культури в Україні у другій половині XVIII – поч. XIX ст.	Сем. зан.		2	2	4 міс.
Українське національно-культурне відродження (кінець XIX – поч. XX ст.)	Сем. зан.		2	2	4 міс.
Новітня українська культура	Колоквіум у письмовій формі		2	2	4 міс.
Українська культура в сучасних реаліях.	У вигляді тестування		2	2	4 міс.
Знання культурологічного словника			2	2	4 міс.
Залік				2	4 міс.

<p align="center">7. Система</p> <p align="center">Загальна система оцінювання курсу</p>	<p align="center">оцінювання курсу</p> <p>Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів відводиться на роботу на семінарських заняттях (максимум 20 балів), написання контрольної роботи (максимум 10 балів), колоквіум (на знання культурологічних термінів) – максимум 10 балів, захист презентацій на обрані студентами теми (10 балів). «Других» 50 балів – це залікове тестування складене на основі, передусім, лекційних занять.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Напередодні письмової (контрольної) роботи (подається 5 запитань) студенти отримують заготовки на самостійну роботу – уміщується глосарій, найважливіша хронологія подій, персоналістика. Окремі завдання із пропонуванних потрапляють студентам під час написання письмової роботи. Крім конкретних питань пропонуються також два розлогіх.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми з історії української культури, займати чітку громадянську позицію</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Для допуску до підсумкового контролю (заліку) студент мусить захистити реферат (презентацію) з обраної теми на відмінну/добру/задовільну оцінку – мінімум 5 балів; отримати мінімальний задовільний бал за колоквіум – мінімум 5 балів, отримати мінімальний задовільний бал за написання контрольної роботи – мінімум 5 балів, а також засвоїти матеріали семінарських занять – мінімум 10 балів. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.</p>

8. Політика курсу

Політика курсу «Історія української культури» передбачає прездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізньєн на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, написати колоквіум у письмовій формі). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недоброрядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

9. Рекомендована література

1. Європейська та українська культура в нарисах: Навч. посіб. / За ред. І.З. Цехмістро, В. І. Штанько, В. С. Старовойт та ін. К., 2003.
2. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів -україністів. Ужгород, 2009.
3. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. К., 2010.
4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд. Б.І. Білик, Ю.А. Горбань, Я.С. Калакура та ін. К., 2000.
6. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.М. Клапчук, В.Ф. Остафійчук, Б. І. Білик. К., 2002.
7. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. Л., 2011.
8. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч. посіб. / Під. ред. Л.І.Кормича, В. В. Багацького. Х., 2003.
9. Новосад М. Г. Лекції з історії української культури. Івано-Франківськ, 2013.

10. Новосад М. Г. Лекції з історії української культури для дистанційного навчання. Калуш.: Артекс, 2016.

11. Новосад М. Г. Історія української культури: Навчально-методичні рекомендації. Івано-Франківськ: Територія друку, 2018.

12. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г. Передерій, О.В. Тевікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г. Передерій. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 274 с.

Наукові публікації

13. Кравченко О. В. Теоретична реплікація культурології у вітчизняному освітньому дискурсі. *Культура України*. Вип. 30. 2010. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura30/06.pdf

14. Бондаренко Н. Формування культурної компетентності як ключової на уроках української мови. *Молодь і ринок* №8 (175), 2019. С. 94-99. <https://core.ac.uk/download/pdf/233898901.pdf>

15. Бричка А.В. Аскетизм і старецтво як явища духовної культури України XVIII століття. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки*. Т. 30 (69). № 3 2019. С. 201-206. http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/3_2019/32.pdf

Викладач _____ Борисевич Ліля Василівна